

ग्रावधिश्रितस्याज्यस्याब्राह्मणयोः क्षत्रियवैश्ययोर्भक्षणप्रतिषेधात् तयोः सोमे तां
सुभाव इति सम्प्रदायकारः ।

बहुषु गृहपतये ॥३॥ सत्तेषु वंषु दीक्षितेषु सत्सु गृह्यएव व्रतमिश्रं
तानूनप्तं प्रयहति नान्येभ्यः तस्माद्यद्यपि हेयुरिति (३. ४. २. १५) श्रुतत्वात् ।

अग्रे व्रतपा इत्याहुवनीये (५. ६) समिधमाधाय मदत्तीरुपस्पृश्य गाढतरं मुष्टि-
मेखलं कुरुते ॥४॥ दीक्षितः अवात्तरदीक्षेयम् अतो यज्ञमान एव करोति ।

पत्नी च गार्हपत्ये तूष्णीम् ॥५॥ पत्नी च तूष्णीं गांत्ये समिधमाधाय
स्वमदत्तीरुपस्पृश्य मुंलं गाढतरं कुरुते अनेकयज्ञमानके सर्वेषां पत्नीयज्ञमाना-
नामवात्तरदीक्षा भवति क्रमेण नानागार्हपत्यपक्षे स्वस्वगार्हपत्ये पत्न्यः समि-
दाधानं कुर्वन्ति एकगार्हपत्यपक्षे तु तस्मिन्नेव ।

मदत्तीरुपस्पृश्य यज्ञमानषष्ठाः सोममाप्याययत्यङ्गशुरङ्गशुरिति (५. ७) ॥ ६ ॥
यज्ञमानसम्बन्धिनीर्मदत्तीः यंष्टा ब्रह्मोद्गातृहोत्रध्व्याग्नीध्राः पञ्चऽर्विजः सोऽन्ति
शाखान्तरात् षष्ठो यज्ञमानो भवति विस्रंस्य राजानं सहिरण्यैः पाणिभिराप्याय-
यत्तीत्यापस्तम्बः अतो मदस्पृश्य अनामिकायां हिरण्यबन्धनं कर्तव्यम् ततो
विस्रंस्य सोममाप्यायनमिति एवमेवान्येषु सूत्रेषु पठितमस्ति अनेकयज्ञमा-
नके त्वेक एवाप्यायते परार्थत्वात् आप्यायनं चात्रालम्बनमात्रम् न सोमप्र-
क्षेपः नियतपरिमाणत्वात् । अग्निष्टुदादिषु चास्य मन्त्रस्य विपरिणामः अग्नय
एकधनं आ तुभ्यमग्निः त्वमग्नये प्यायस्वेति इन्द्रस्तुति यथाश्रुत एव सूर्य-
स्तुति सूर्यैकधनं आ तुभ्यं सूर्यः सूर्याय प्यायस्वेति वैश्वदेवस्तुति विश्वे-
भ्यो देवेभ्य एकधनविद्यः आ तुभ्यं विश्वे देवाः प्यायन्तामा त्वं विश्वेभ्यो देवेभ्यः
प्यायस्वेति सुत्यानेकत्वे सुत्येऽअशीय सुत्या अशीयेत्येवमूहः इति शाङ्खायन-
भाष्ये (५. ८. ३) न्यग्रोधश्चेत् तस्याप्यायनमात्रं तूष्णीम् तस्यानिन्द्रार्थत्वेन मन्त्र-
स्याप्राप्तेः अथवा फलचमसस्य यज्ञमानचमससाध्ययागसाधनत्वात् सोऽपीन्द्रार्थी
भवति सोमवत् अङ्गशुरङ्गशुर्वी देवौ सोमन्यग्रोधावाप्यायताम् आ युवाम्यामिन्द्रः
प्यायतामा युवामिन्द्राय प्यायेथाम् आप्यायतमस्मान् स्वस्ति वां देवौ सोमन्यग्रोधौ
सुत्यामित्यूहो भवत्यस्मिन्पक्षे युक्तोऽयं पक्षः ।